

Examenul de bacalaureat național 2018

Proba E. c)

Istorie

Simulare pentru clasa a XI-a

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animador, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

СУБЈЕКАТ I

(30 бодова)

Прочитајте, пажљиво, ниженаведене изворе:

A. „Након декларације Роберта Шумана, од 9 маја 1950., која се односи на заједничку француско-немачку производњу угља и челика, 18 априла 1951., потписује се у Паризу Уговор о стварању *Европске Заједнице Угља и Челика* (ЕЗУЧ-СЕСО). Након ратификације од стране Белгије, Федеративне Републике Немачке, Француске, Италије, Луксембурга и Низоземске (*Шесторица*) споразум ступа на снагу 23 јула 1952., у периоду од 50 година.. [...] Овај први споразум има за циљ стварање заједничког тржишта угља и челика. [...]. Један други циљ је да ствара основу економске заједнице а затим , постепено, и политичке. Овај споразум, који оснива Врховни ауторитет, Заједничку скупштину, Специјални савет министара и Врховни суд, представља основу данашњег институционалног система Европске Уније. У кратко време након стварања ЕЗУЧ-а, Француска је представила један пројекат наднационалног војног интегрисања. Дана 27 маја 1952., шесторица чланова ЕЗУЧ-а потписују у Паризу *Споразум о стварању Европске Заједнице за Одбрану* (ЕЗО-СЕА). Споразум предвиђа стварање једне европске војске. Текст није ратификовала Национална скупштина Француске [...].”

(Secretariatul General al Consiliului, *O Uniune de drept: de la Paris la Lisabona*)

B. „Почевши од 1979., у јужној Европи дешавају се промене политичког режима. Да би утврдио демократију успостављену у Грчкој и да би консолидовао економију ове државе, потписује се у Атини, 28 маја 1979., *Споразум о прикључењу Грчке Европској Заједници*. . Споразум је ступио на снагу 1 јануара 1981. Такође, *Споразум о прикључењу Шпаније и Португалије* потписан је у Мадриду и Лисабону 12 јуна 1985. и ступа на снагу 1 јануара 1986. *Европа шесторице*, која постаје касније *деветорице* а азтим и *десеторице*, од сада је позната под називом *Европе дванаесторице*. [...]

Дана 17 фебруара, у Луксембургу, и 28 фебруара, у Хагу, *Дванаесторица* потписују *Јединствени Европски Акт*, да би дао нови политички и економски подстицај европској изградњи. Овај споразум је ступио на снагу 1 јула 1987.[...] Надлежности заједнице су проширене [...], а Савет може усвојити одлуке са квалификованом већином. Законодавна надлежност Европског Парламента је консолидована. [...]. Присуствујемо почетку постепеног проширења, а истовремено, од једног споразума до другог, надлежности Европског Парламента у улози законодавног сарадника Савета [...].”

(Secretariatul General al Consiliului, *O Uniune de drept: de la Paris la Lisabona*)

Полазећи од ових извора, одговорите на следеће захтеве:

1. Наведите политичку институцију назначену у извору **A**. **2 бода**
2. Напомените, из извора **B**, информацију о Европском Парламенту. **2 бода**
3. Напомените по један званични документ који потписују европске државе на који се односе извор **A**, односно извор **B**. **6 бодова**
4. Напишите, на испитни папир, слово које одговара извору који тврди да европске државе желе стварање заједничке војске. **3 бода**
5. Напишите једну везу узрок-последица између две информације из извора **B**, назначивши улогу сваке понаособ (*узрок*, односно *последица*). **7 бодова**
6. Представите друга два поступка у процесу европске интеграције у другој половини XX века, изузимајући оне на које се односе дати извори. **6 бодова**
7. Наведите једну сличност између политичких режима држава које учествују у процесу европске интеграције у другој половини XX века. **4 бода**

СУБЈЕКАТ II

(30 бодова)

Прочитајте, пажљиво, ниженаведени извор:

„У култури спроводи се исти модел са Истока, као и у свим осталим доменима [...]. Румунски грађанин изложен је идеолошкој кампанији, појачаној између 1956. и 1958., након мађарске револуције, када Г. Георгиу-Деж (Gh. Gheorghiu-Dej) је желео да достави совјетима доказе поданости с циљем олакшавања процеса уклањања совјетских једница из државе и да би му се учврстила власт. [...]

За румунског интелектуалца промена културног западног модела са источним [...] представљао је снажан шок. Оптужени за сарадњу, за идеолошку изгубљеност, за споразум са немачким нацизмом, бројни писци, «оно што – како пише историчар и књижевни критичар Мирча Попа (Mircea Popa) – ствара панику и заблуду у редовима писаца, који плашећи се репресалија, учланују се у редовима Румунске Комунистичке Партије (Partidului Comunist Român) или одговарају политичким наредбама, пишући са усхићењем о преводима из совјетске књижевности, без обзира да ли ове имају неку вредност или су једноставни папири». Одмах се ствара корпус писаца, спремни да брзо и радикално прихвате лекцију нове књижевности коју промовишу застрашујући идеолози настали преко ноћи у рубрикама неких новина партијске пропаганде [...] која, у жељи за уздизањем и славом, оцрниће своје предходнике [...], у тој мери да ће књижевна сцена бити под доминацијом књижевности тотално потчињеној комунистичкој идеологији [...].

Чувени румунски књижевни часописи су обустављени, а издавачке куће су затворене.[...] Скоро цело издаваштво је под доминацијом совјетске књиге. Превађа се и штампа се масивно у тим годинама совјетска савремена књижевност или она посвећена «Револуцији» или «Великом Рату за Одбрану Отаџбине», совјетске техничке књиге. [...] Порастао је и број томова из СССР, значи да књиге на руском језику премашују и по десет хиљада пута остале стране књиге [...].“

(I. Bulei, *O istorie a românilor*)

Полазећи од датог извора, одговорите на следеће захтеве:

1. Одредите политичку партију наведену у датом извору. **2 бода**
2. Утврдите век на који се односи дати извор. **2 бода**
3. Напомените политичког лидера и један од његових циљева, наведених у датом извору. **6 бодова**
4. Напомените из датог извора, две информације које се односе на издаваштво. **6 бодова**
5. Формулишете, на основу датог извора, једно мишљење о писцима, подржавајући га са две информације из датог извора. **10 бодова**
6. Аргументујте, путем историјског догађаја, тврдњу да румунска култура има европски карактер у међуратном периоду. (Бодује се представљање историјског догађаја и употреба појмова који изражавају узрочност и закључак.) **4 бода**

СУБЈЕКАТ III

(30 бодова)

Израдите, на приближно две странице, есеј о Европи у послератном периоду, имајући у виду:

- представљање два државна уређења у послератној Европи и по једно обележје за сваку;
- напомену једног узрока развоја технологије и представљање једног аспекта који се односи на утицај технологије на околну средину, у послератном периоду;
- формулисање мишљења о економији у послератној Румунији и подржати га једном историјском чињеницом.

Напомена! Бодује се употреба **адекватног историјског речника**, **структура** есеја, представљање **везе узрок-последича**, сачињавање **историјског аргумента** (представљање релевантне историјске чињенице и употреба појмова који представљају узрочност и закључак), поштовање **хронолошког/логичног редоследа** историјских чињеница и **уклапање** есеја у оквиру захтеваног простора.